

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів
України щодо соціального захисту окремих категорій осіб
(реєстр. № 4602 від 6 травня 2016 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя на засіданні 6 вересня 2016 року (протокол № 50) розглянув на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту окремих категорій осіб (далі – Законопроект) (реєстр. № 4602 від 6 травня 2016 року), поданий Кабінетом Міністрів України.

Згідно з пояснювальною запискою Законопроект спрямовано на соціальний захист дітей віком до 3 років, які перебувають з матерями, взятими під варту або засудженими, та неповнолітніх віком від 14 до 18 років, взятими під варту або засудженими.

Для досягнення мети суб'єктом права законодавчої ініціативи пропонується доповнити Кримінально-виконавчий кодекс України та закони України «Про попереднє ув'язнення» і «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» приписами, відповідно до яких на служби у справах дітей покладається здійснення контролю за умовами утримання і виховання вищезазначених категорій дітей.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

В Основному Законі України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Основного Закону України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Основним Законом України (частина третя статті 51) встановлено, що дитинство охороняється державою.

Відповідно до Загальної декларації прав людини ООН (частина друга статті 25) діти мають право на особливе піклування і допомогу.

В Декларації прав дитини зазначено, що дитина, внаслідок її фізичної і розумової незрілості, потребує спеціальної охорони і піклування.

Конвенцією про права дитини визначено, що в усіх діях щодо дітей, незалежно від того, здійснюються вони державними чи приватними установами, що займаються питаннями соціального забезпечення, судами, адміністративними чи законодавчими органами, першочергова увага приділяється якнайкращому забезпеченню інтересів дитини.

Дана Конвенція зобов'язує держав-учасниць забезпечити дитині такий захист і піклування, які необхідні для її благополуччя, беручи до уваги права й обов'язки її батьків, опікунів чи інших осіб, які відповідають за неї за законом, і з цією метою вживають всіх відповідних законодавчих і адміністративних заходів (частини перша, друга статті 3).

До того ж згідно з частиною першою статті 40 Конвенції держави-учасниці визнають право кожної дитини, яка, як вважається, порушила кримінальне законодавство, звинувачується або визнається винною в його порушенні, на таке поводження, що сприяє розвитку у дитини почуття гідності і значущості, зміцнює в ній повагу до прав людини й основних свобод інших та при якому враховуються вік дитини і бажаність сприяння її реінтеграції та виконання нею корисної ролі в суспільстві.

Також відповідно до Основного Закону України (частина друга статті 120) організація, повноваження і порядок діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади визначаються Конституцією та законами України.

При цьому, згідно з Типовим положенням про службу у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської державної адміністрації (підпункт 1 пункту 4) служба відповідно до покладених на неї завдань організовує розроблення і здійснення на відповідній території заходів, спрямованих на поліпшення становища дітей, їх фізичного, інтелектуального і духовного розвитку, запобігання бездоглядності та безпритульності, вчиненню дітьми правопорушень.

Конституцією України (пункти 6 і 12 частини першої статті 92) передбачено, що засади охорони дитинства, а також організація і діяльність органів виконавчої влади визначаються виключно законом. Прийняття законів Основний Закон України відносить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту окремих категорій осіб (реєстр. № 4602 від 6 травня 2016 року), поданий Кабінетом Міністрів України, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ